

ضوابط و مقررات مربوط به نظام فنی و اجرایی کشور

ویژه آزمون‌های نظام مهندسی
(آزمون عمران اجرا - معماری اجرا)

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش
پایه یک و پژوهشگر نظام مهندسی

عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰-
نظام فنی و اجرایی کشور / مؤلف محمد عظیمی آقداش.
تهران، نوآور
۲۴۸ص.
۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۵۳۹-۲

فیبا
طرح‌های عمرانی - - ایران
طرح‌های عمرانی - - ایران - - آیین‌نامه‌ها
طرح‌های عمرانی - - ایران - - قراردادهای
۱۳۹۳ ع ۴ ط / HC ۴۸۰
۳۳۸/۹۵۵
۳۴۴۸۵۳۵

عنوان قراردادی:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:

ضوابط و مقررات مربوط به نظام فنی و اجرایی کشور

مهندس محمد عظیمی آقداش
نوآور
۱۲۰۰ نسخه
محمد رضا نصیرنیا
۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۵۳۹-۲

مؤلف:
ناشر:
شمارگان:
ناظر چاپ:
شابک:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهسای ژاندارمری
نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸، طبقه اول،
www.noavarpub.com واحد ۳ تلفن: ۹۲ - ۶۶۴۸۴۱۹۱

مرکز پخش:

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر
نوآور می‌باشد. لذا هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل
هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع
انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایبل صوتی یا
تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً
حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

لطفاً جهت دریافت الحاقات و اصلاحات احتمالی این کتاب به سایت انتشارات نوآور مراجعه فرمایید.

www.noavarpub.com

https://telegram.me/noavarpub

https://www.instagram.com/noavarpub/

۷ مقدمه
۱۱ بخش اول / نظام فنی و اجرایی
۱۲ نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی - مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۲۳
۱۲ کلیات
۱۳ نقش نظام فنی و اجرایی در تهیه و اجرای برنامه‌های عمرانی کشور
۱۳ اصول و مبانی کلی حاکم بر نظام فنی و اجرایی
۱۴ گستره نظام فنی و اجرایی
۱۴ تهیه طرح
۱۵ مدیریت بر تهیه طرح
۱۵ اجرای طرح
۱۵ خدمات مدیریت و کنترل
۱۵ خدمات و فعالیت‌های اجرایی
۱۵ شرح اصول و مبانی حاکم بر نظام فنی و اجرایی
۱۶ اصول حاکم بر انجام مطالعات بنیادی و تحقیقاتی
۱۶ اصول و مبانی حاکم بر تهیه و تدوین معیارها، استانداردها و ضوابط فنی
۱۸ اصول و مبانی حاکم بر تهیه طرح
 اصول و مبانی حاکم بر تشخیص صلاحیت واحدهای خدمات مدیریت تهیه طرح و واحدهای
۲۱ خدمات مشاوره‌ای تهیه طرح
 اصول و مبانی حاکم بر ارجاع کار به واحدهای خدمات مدیریت تهیه طرح و خدمات مشاوره‌ای
۲۲ تهیه طرح (واحدهای تهیه طرح)
۲۲ اصول و مبانی حاکم بر قراردادهای خدمات مدیریت تهیه طرح و خدمات مشاوره‌ای تهیه طرح
 اصول و مبانی حاکم بر نرخ‌گذاری و نحوه پرداخت حق الزحمه قراردادهای خدمات مدیریت تهیه
۲۳ طرح و خدمات مشاوره‌ای تهیه طرح
۲۴ اصول و مبانی حاکم بر اجرای طرح
۲۶ تعریف واحد اجرای طرح
۲۶ اصول و مبانی حاکم بر تشخیص صلاحیت واحدهای اجرای طرح
۲۸ اصول و مبانی حاکم بر ارجاع کار به واحدهای اجرای طرح
۲۹ اصول و مبانی حاکم بر قراردادهای پیمان‌های اجرای طرح

۳۰	اصول و مبانی حاکم بر نرخ‌گذاری و نحوه پرداخت قراردادهای پیمان‌های اجرای طرح
۳۱	مدیریت، کنترل و نظارت بر اجرای طرح
۳۱	اصول و مبانی حاکم بر مدیریت، کنترل و نظارت بر اجرای طرح
۳۲	اصول و مبانی حاکم بر آماده‌سازی برای نگهداری و بهره‌برداری
۳۳	اصول و مبانی حاکم بر ارزشیابی
۳۴	نظام فنی و اجرایی کشور - ۱۳۸۵/۰۱/۲۰
۳۵	نظام فنی و اجرایی کشور/ فصل اول/ کلیات
۳۵	هدف
۳۶	دامنه کاربرد
۳۶	مراجع
۳۶	تعاریف و مفاهیم
۳۹	اصول نظام فنی و اجرایی کشور
۴۰	عوامل ذینفع در نظام فنی و اجرایی کشور
۴۲	نظام فنی و اجرایی کشور/ فصل دوم/ مدیریت
۴۳	الزامات مدیریت
۴۴	نظام فنی و اجرایی کشور/ فصل سوم/ پدیدآوری طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری
۴۵	مرحله پیدایش
۴۵	مرحله مطالعات توجیهی
۴۵	مرحله طراحی پایه
۴۵	مرحله طراحی تفصیلی
۴۵	مرحله اجرا
۴۵	مرحله راه‌اندازی، تحویل و شروع بهره‌برداری
۴۶	الزامات پدیدآوری طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری
	نظام فنی و اجرایی کشور/ فصل چهارم/ تهیه اسناد مدیریت، پدیدآوری و بهره‌برداری طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری
۴۷	پروژه‌های سرمایه‌گذاری
۴۸	الزامات تهیه اسناد مدیریت، پدیدآوری و بهره‌برداری طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری
۴۹	نظام فنی و اجرایی کشور/ فصل پنجم/ نحوه استقرار سامانه‌های نظام فنی و اجرایی کشور
۵۱	بخش دوم / قراردادهای پیمانکاری
۵۲	موافقت‌نامه، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان‌ها
	دستورالعمل نحوه تکمیل و تنظیم موافقت‌نامه، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان‌ها و مقررات مربوط به آنها
۵۳	مقررات مربوط به آنها
۵۸	موافقت‌نامه پیمان

۶۰.....	شرایط عمومی پیمان.....
۶۰.....	شرایط عمومی پیمان/ فصل اول/ تعاریف و مفاهیم.....
۶۴.....	شرایط عمومی پیمان/ فصل دوم/ تأییدات و تعهدات پیمانکار.....
۷۷.....	شرایط عمومی پیمان/ فصل سوم/ تعهدات و اختیارات کارفرما.....
۸۵.....	شرایط عمومی پیمان/ فصل چهارم/ تضمین، پرداخت، تحویل کار.....
۹۴.....	شرایط عمومی پیمان/ فصل پنجم/ حوادث قهری، فسخ، ختم، تعلیق، هزینه تسریع، خسارت تأخیر، تسویه حساب، حل اختلاف.....
۱۰۷.....	بخش سوم / تشخیص صلاحیت و ارجاع کار.....
۱۰۸.....	آیین نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران.....
۱۰۸.....	آیین نامه طبقه‌بندی/ فصل اول/ کلیات.....
۱۱۱.....	آیین نامه طبقه‌بندی/ فصل دوم/ انواع پیمانکاران.....
۱۱۶.....	آیین نامه طبقه‌بندی/ فصل سوم/ تشخیص صلاحیت.....
۱۱۹.....	آیین نامه طبقه‌بندی/ فصل چهارم/ ضوابط و نظامات.....
۱۳۸.....	دستورالعمل نحوه رسیدگی به تخلفات انتظامی پیمانکاران.....
۱۳۸.....	رسیدگی به تخلفات انتظامی پیمانکاران/ فصل اول/ کلیات و تعاریف.....
۱۴۰.....	رسیدگی به تخلفات انتظامی پیمانکاران/ فصل دوم/ مراجع رسیدگی به تخلفات انتظامی پیمانکاران.....
۱۴۰.....	رسیدگی به تخلفات حرفه‌ای پیمانکاران/ فصل سوم/ موارد تخلف و میزان تنبیهات انضباطی.....
۱۴۲.....	رسیدگی به تخلفات حرفه‌ای پیمانکاران/ فصل چهارم/ فرآیند رسیدگی به تخلفات انتظامی و تجدیدنظر در آراء.....
۱۴۹.....	بخش چهارم / آشنایی با فهرست بهاء.....
۱۵۰.....	فهرست بهای واحد پایه رشته ابنیه.....
۱۵۰.....	دستورالعمل کاربرد فهرست بهای رشته ابنیه.....
۱۵۴.....	کلیات فهرست بهای رشته ابنیه.....
۱۵۶.....	تنظیم صور تجلسات، فهرست بهای رشته ابنیه.....
۱۵۷.....	مصالح پای کار، پیوست ۱ فهرست بهای رشته ابنیه.....
۱۵۹.....	ضریب طبقات، پیوست ۲ فهرست بهای رشته ابنیه.....
۱۶۲.....	شرح اقلام هزینه‌های بالاسری، پیوست ۳ فهرست بهای رشته ابنیه.....
۱۶۴.....	دستورالعمل تجهیز و برچیدن، پیوست ۴ فهرست بهای رشته ابنیه.....
۱۶۴.....	تعاریف تجهیز و برچیدن.....

- ۱۶۶..... روش تهیه برآورد هزینه تجهیز و برچیدن.....
- ۱۶۹..... شرایط کلی تجهیز و برچیدن.....
- ۱۷۰..... نحوه پرداخت هزینه تجهیز و برچیدن.....
- ۱۷۳..... کارهای جدید، پیوست ۵ فهرست بهای رشته ابنیه.....
- ۱۷۴..... دستورالعمل نحوه تهیه و تصویب فهرست بهای کارهای خاص.....
- ۱۸۶..... دستورالعمل نحوه تهیه و تصویب ردیف‌های ستاره‌دار.....
- ۱۹۶..... ضوابط اجرایی کارهای امانی در پروژه‌های استانی.....
- ۱۹۹..... آیین‌نامه روش کار شورای فنی استان.....

- بخش پنجم / الحاقات و اضافات..... ۲۰۵**
- ۲۰۶..... آشنایی با ضوابط نظام فنی و اجرایی کشور.....
- ۲۱۵..... دستورالعمل نحوه تعدیل آحاد بهای پیمان‌ها.....
- ۲۲۲..... آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۴ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور.....

- بخش ششم / آزمون‌های نظام مهندسی..... ۲۳۸**

- کلیدواژه..... ۲۴۴**

- منابع و مآخذ..... ۲۴۸**

لطفاً جهت دریافت اصلاحات یا الحاقات احتمالی این کتاب
به سایت انتشارات نوآور (آدرس زیر) مراجعه فرمایید.

به نام خداوند آفریننده نظام آفرینش

«... إِيَّاكَ وَالْعَجَلَ بِالْأُمُورِ قَبْلَ أَوَانِهَا أَوْ التَّسَقُّطَ فِيهَا عِنْدَ إِمْكَانِهَا أَوْ اللَّجَاجَةَ فِيهَا إِذَا تَنَكَّرَتْ أَوْ الْوَهْنَ عَنْهَا إِذَا اسْتَوْضَحَتْ فَضَعَّ كُلُّ أَمْرٍ مَوْضِعَهُ وَ أَوْفَعَ كُلُّ أَمْرٍ مَوْقِعَهُ.»

«... از عجله در مورد کارهایی که وقتشان نرسیده، یا سستی در کارهایی که امکان عمل آن فراهم شده، یا لجاجت در اموری که مبهم است، یا سستی در کارها هنگامی که واضح و روشن است، بر حذر باش! و هر امری را در جای خویش و هر کاری را به موقع خود انجام بده.»

خداوندگار متعال و مَنّان را شاکر و سپاسگزاریم که توفیق مضاعف و سعادت روزافزون عنایت فرمود تا در سایه الطاف و عنایت ائمه اطهار علیه السلام، در ادامه ویرایش کتاب‌های مرتبط با منابع آزمون نظام مهندسی ساختمان، مطابق آخرین اصلاحات و تغییرات قوانین و مقررات، جدیدترین ویرایش کتاب **نظام فنی و اجرایی کشور ویژه آزمون‌های نظام مهندسی** را به انضمام الحاقات و اضافات تا ۲۱ آذر ماه سال ۱۳۹۹ خورشیدی، جهت استفاده اعضای فرهیخته جامعه هدف، به‌ویژه داوطلبان شرکت کننده در آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان، مثل سایر منابع آزمون‌های نظام مهندسی انتشارات نوآور تهران، ویرایش کرده تا پیش‌روی دیدگان ارجمند علاقمندان، مطالعه‌کنندگان و مطالبه‌گران این اثر قرار گیرد.

باشد که در سایه توجهات آقا ولی عصر امام زمان مهدی موعود(عج)، اثر حاضر نیز مثل بقیه کتب تألیفی در رابطه با منابع آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان، مورد توجه و استفاده مؤثر جامعه هدف بوده و منبع موثقی برای داوطلبان شرکت کننده در آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان و نیز گامی هر چند کوچک در راستای نظام‌مند کردن پروژه‌ها و فعالیت‌های اجرایی کشور عزیزمان ایران پهناور باشد.

محمد عظیمی آقداش

سوگندنامه مهندسان

با آگاهی کامل از نقش و تأثیر مهندسی در سازندگی و توسعه پایدار جهان، رفاه و آسایش انسان، حفظ جهان هستی از آلودگی‌های زیست محیطی و تأمین شادی پایدار و دراز مدت خود و دیگران، به‌عنوان یک مهندس به پروردگار جهان سوگند یاد می‌کنم که:

همواره در سراسر زندگی شغلی، حرفه‌ای و اجتماعی خود به این سوگند وفادار باشم. به انسان، به عنوان یک موجود صاحب خرد و شگفت‌انگیزترین پدیده آفرینش ببیندیشم، صدیق و واقع بین باشم و به هیچ اقدامی که به انسان و انسانیت آسیب رساند، مبادرت نورزم.

دانش مهندسی و تجربه حرفه‌ای خود را که میراث مشترک بشری است، مغتنم دانم و کوشش کنم تا آن را به روز نگهدارم و در حد توان خود به گنجینه دانش و تجربه‌های سودمند بشری بیفزایم.

ایران زادگاه من است که در آن زاده و پرورده شده‌ام، کوشش خواهم کرد که دین خود را به سرزمینم، مردمانم، نیاکانم، و آیندگان ادا کنم.

در طول زندگی حرفه‌ای خود تلاش کنم تا نقش مؤثری در توسعه پایدار کشور داشته باشم. در حد توان به دانشگاه که مری علمی و فنی من است و به کسانی که پس از من در این مکان مقدس پرورش خواهند یافت، خدمت کنم.

سرمایه‌های هستی، چون ماده، انرژی، محیط زیست و نیروی کار را سرمایه‌های تمام بشر بدانم و در حفظ و کاربرد درست و بهسازاری آنها کوشش نمایم.

در تمام فعالیت‌های مهندسی خود صداقت، دقت، نظم، عدالت، سرعت عمل، حفظ منابع اجتماع و حقوق دیگران را مراعات کنم و سلامت، ایمنی و آینده نسل‌ها را در نظر داشته و به آنان مهربان، دلسوز و متعهد باشم و همواره سود خویش را در منافع عام جستجو کنم، رشوه خواری و سایر رذایل اخلاقی را طرد و برای زحمات خود ارزش مادی در حد معقول و متعارف طلب کنم.

در تمام کوشش‌های مهندسی خود از دانش روز و آخرین یافته‌های فنی آگاه شوم و آنها را با ابتکار، خلاقیت و نوآوری در طراحی، برنامه‌ریزی و اجرا به کار بندم.

در تمام کوشش‌های مهندسی خود استانداردها را مراعات و تنها در حیطه دانش و توانایی خود کار قبول کنم و تنها مدارکی را امضاء کنم که به آنها احاطه فنی کامل دارم.

در مواردی که منع قانونی و حق مالکیت اختصاصی وجود ندارد، دانش خود را آزادانه و به صورت رایگان منتشر کنم و در اختیار دیگران قرار دهم.

در ادای وظایف حرفه‌ای محول شده، متعهد، مسئولیت پذیر، مشارکت پذیر و رازدار باشم.

محیطی پر از محبت و صفا و عشق و علاقه به خدمت‌گذاری بی‌ریا به مردم و وطنم را به وجود آورم و همکاران خود را بدون توجه به ملیت، نژاد، مذهب، جنسیت، سن و عقیده دوست بدارم و ارزش‌های انسانی را در خود و در آنان پرورش دهم.

در کوشش‌های مهندسی خود همیشه فردی متواضع باشم و موفقیت‌هایم به دست آمده را علاوه بر سعی و کوشش خود مرهون تلاش همکاران و نظام آفرینش بدانم و از آنان قدردانی و سپاس‌گذاری کنم.

در تمام کوشش‌های مهندسی خود جويا و پذیرای نقد و اظهار نظر صادقانه همکاران باشم و از لطمه زدن به حیثیت، شهرت، دارایی یا اشتغال دیگران پرهیز و از اقدامات بدخواهانه برای آنان خودداری کنم.

از کوشش‌های فرهنگی و فعالیت‌های اجتماعی که به منظور توسعه رفاه عمومی انجام می‌گیرد، استقبال و در آنها شرکت کنم.

همکاران خود را به رعایت اصول اخلاق مهندسی و وجدان حرفه‌ای تشویق کنم.

تقدیم به:

ساحت مقدس پھانہ غدیر و صاحب کوثر وجود نازنین آقا
امیرالمومنین حضرت ابوتراب علی بن ابی طالب (علیہ السلام)

هشدار

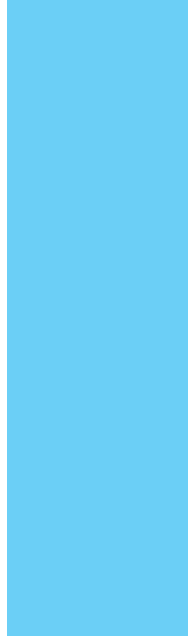
کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۰، برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر نوآور است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول، تصاویر این کتاب، در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت‌ها و موارد دیگر، و نیز هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب کتاب به هر شکل از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از کتاب، تهیه پی دی اف از کتاب، عکس‌برداری از کتاب، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی دی، دی وی دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع و غیرقانونی بوده و شرعاً نیز حرام است، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می‌گیرند.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر نوآور به صورت فایل ورد یا پی دی اف و موارد این چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی ارائه نشده است، لذا در صورتی که هر سایتی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر نوآور را در سایت خود قرار داده و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات، که مسئولیت اداره سایت را به عهده دارند و به طور روزانه به بررسی محتوای سایت‌ها می‌پردازند، بررسی و در صورت مشخص شدن هر گونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیرمجاز و از نظر شرعی نیز حرام می‌باشد، وکیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه‌ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدام به مسدود نمودن سایت متخلف کرده و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات و مؤلف از متخلف اخذ می‌گردد.

همچنین در صورتی که هر کتابفروشی، اقدام به تهیه کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ ریسو، آفست از کتب انتشارات نوآور نموده و اقدام به فروش آن نماید، ضمن اطلاع‌رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤذعین محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحادیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از کتابفروشی متخلف می‌نماید.

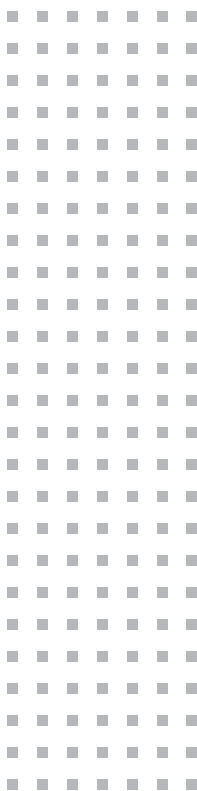
خرید، فروش، تهیه، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب، از نظر قانونی غیرمجاز و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات نوآور از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را با از طریق تلفن‌های انتشارات نوآور به شماره‌های ۰۲۱-۶۶۴۸۴۱۹۱ و ۰۹۱۲۳۰۷۶۷۴۸ و یا از طریق ایمیل انتشارات به آدرس info@noavarpub.com و یا از طریق منوی تماس با ما در سایت www.noavarpub.com به این انتشارات ابلاغ نمایند، تا از تضییع حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به عمل آید، و نیز به‌عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات نوآور نیز هدیه دریافت نمایند.

بخش اول

نظام فنی و اجرایی

نظام فنی و اجرایی طرح‌های

عمرانی - مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۲۳

نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی^۱

۱- کلیات

گسترده‌گی ابعاد و ماهیت فعالیت‌های مربوط به تهیه، اجرا، نگهداری و بهره‌برداری طرح‌های عمرانی کشور و آثار ناشی از چگونگی انجام آنها و نیز مصرف حجم قابل توجهی از منابع اقتصادی برای آن و لزوم تنظیم این امور و هماهنگ کردن آن با دیگر امور کشور، ضرورت تصویب نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور را ایجاب می‌کند.

۱. نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور که از این پس به اختصار «نظام» نامیده می‌شود، با رعایت موارد زیر به اجرا گذاشته می‌شود:

۱- با مسئولیت سازمان برنامه بودجه و همکاری وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی یا وابسته به دولت، شهرداری‌ها، بانک‌ها و تشکلهای صنفی - تخصصی، ظرف مدت یک سال اقدامات زیر برای تحقق اصول نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور به عمل آید. تشخیص واحدهایی که همکاری آنان مورد نیاز است با سازمان برنامه و بودجه می‌باشد:

الف- تهیه پیش‌نویس لوایح مورد نیاز و پیشنهاد آن به هیأت وزیران برای تصویب و ارایه به مجلس شورای اسلامی.
ب- تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه‌های اجرایی نظام و پیشنهاد آن برای تصویب به هیأت وزیران یا دیگر مراجع ذیربط.
ج- تهیه و ابلاغ دستورالعمل‌های لازم در قالب مقررات موضوع بندهای (الف) و (ب).

۲- تمام دستگاه‌های اجرایی، شوراهای تخصصی و دیگر مراجع مربوط تا تصویب و ابلاغ ضوابط یاد شده، اقدام‌ها و تصمیم‌های مربوط به انجام مطالعات مورد نیاز طرح‌های تحقیقاتی، بنیادی، منطقه‌ای و جامع بخشی و نیز تهیه و اجرای طرح‌های خود را با رعایت مقررات، قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های موجود به عمل آورند.

۳- با توجه به ضرورت شمول عام نظام فنی و اجرایی کشور، سازمان برنامه بودجه مکلف است، لایحه تسری نظام مذکور به کلیه سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی یا وابسته به دولت، از جمله شهرداری‌ها و بانک‌ها و نیز سازمان‌ها و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است را تهیه و برای طرح در هیأت وزیران ارایه نماید.

۴- این تصویب‌نامه جایگزین مصوبه شماره ۷۲۵۰/ت۱۶۶هـ مورخ ۱۳۴۷/۳/۱۷ هیأت وزیران می‌باشد.

۲- تعریف

نظام فنی و اجرایی؛ عبارت است از مجموعه اصول، روش‌ها، مقررات و ضوابط فنی حقوقی و مالی حاکم بر تهیه، اجرا و ارزشیابی طرح‌های عمرانی کشور و چگونگی انتخاب و به کارگیری عوامل دست اندر کار مربوط به آن و نیز تبیین مشخصات عوامل یادشده و نحوه ارتباط بین آنها.

۳- نقش نظام فنی و اجرایی در تهیه و اجرای برنامه‌های عمرانی کشور

در فرآیند برنامه‌ریزی که شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- مطالعات بنیادی، تحقیقاتی، پایه، منطقه‌ای (آمایش سرزمین) و جامع بخشی

ب- تعیین اهداف کلان و سیاست‌های کلی

پ- تعیین اولویت‌ها و تخصیص منابع

ت- تهیه طرح‌ها

ث- اجرای طرح‌ها

ج- ارزشیابی

نظام فنی و اجرایی، به ارایه اصول، روش‌ها، معیارها، مقررات و ضوابط فنی و اجرایی و نحوه انتخاب و به کارگیری عوامل دست‌اندرکار مربوط در آن، در مراحل موضوع بندهای (ت)، (ث) و (ج) نقش مؤثر و اساسی داشته و در مرحله (الف) نیز برحسب مورد، نقش لازم خود را ایفا می‌کند.

۴- اصول و مبانی کلی حاکم بر نظام فنی و اجرایی

اصول و مبانی حاکم بر نظام فنی و اجرایی شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- استفاده بهینه از منابع و ظرفیت‌های موجود و فراهم نمودن زمینه ایجاد ظرفیت‌های جدید و مورد نیاز.

ب- به کارگیری اصول و مبانی علمی و فنی در جهت ارتقای تکنولوژی و سطح دانش فنی و صنعتی کشور و دستیابی به کیفیت مطلوب‌تر.

پ- جلب مشارکت بخش خصوصی و استفاده از این بخش در تهیه و اجرای طرح‌های عمرانی با توجه به قابلیت‌ها، از طریق تهیه و تدوین روش‌های بهینه برای انجام مراحل مختلف به طور جداگانه یا توأم.

ت- ایجاد زمینه مناسب برای بروز ابتکارات و خلاقیت‌ها، به ویژه در جهت ایجاد منابع جدید، بالا بردن کیفیت، کم کردن هزینه و مدت اجرا.

ث- شناسایی، سازماندهی، طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت واحدهای مختلف مطالعات بنیادی، تحقیقاتی، پایه، منطقه‌ای، جامع بخشی، تهیه و اجرای طرح به طور جداگانه یا به صورت توأم (در موارد مجاز)، بر اساس ضوابط معین.

ج- تقویت توان فنی و اجرایی کشور، از طریق حمایت از نیروهای فنی داخلی و کمک به ایجاد واحدهای بزرگ برای انجام مراحل مختلف تهیه و اجرای طرح به طور جداگانه یا به طور توأم (در موارد مجاز).

چ- فراهم ساختن تسهیلات برای صدور نیروی کار و خدمات فنی و مهندسی و اجرایی، تشویق و ترغیب و حمایت از آن.

ح- ایجاد زمینه آموزش و تربیت نیروی فنی و کارآمد برای تهیه و اجرای طرح، از طریق جلب همکاری و مبادله یافته‌های تجربی بین عوامل نظام فنی و اجرایی و دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی و تحقیقاتی کشور.

خ- جلب مشارکت عمومی، بانک‌ها، نهادهای انقلاب اسلامی و مؤسسات مستقل یا عام‌المنفعه برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های عمرانی کشور که دارای توجیه فنی-اقتصادی هستند.

د- ارزشیابی زمان‌بندی شده از عملکرد این نظام، مشتمل بر ضوابط، معیارها، روش‌ها و عوامل دست‌اندرکار مطالعاتی و تهیه و اجرای طرح و انعکاس نتایج مربوط، به منظور اصلاح نظام.

ذ- الزام به مستندسازی در مورد تمام وقایع و جریان‌های مربوط به مراحل مطالعاتی و تهیه و اجرای طرح و پیش‌بینی اقدامات مربوط به این فعالیت در شرح وظایف و قراردادهای.

ر- طراحی و استقرار فرایندی علمی، دقیق و عملی برای الزام به گزارش‌دهی و گزارش‌گیری از جریان تهیه و اجرای طرح‌های عمرانی در دوره‌های زمانی معین.

۵- گستره نظام فنی و اجرایی

گستره یا مباحث طرح شده در نظام فنی و اجرایی، شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- مطالعات بنیادی، تحقیقاتی، پایه منطقه‌ای (آزمایش سرزمین) و جامع بخشی

ب- معیارها، استانداردها و ضوابط فنی

پ- تهیه طرح

ت- اجرای طرح

ث- ارزشیابی

۶- تهیه طرح

تهیه طرح شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- مدیریت بر تهیه طرح.

ب- مطالعات شناسایی، توجیه فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی (امکان‌سنجی) اولیه.

پ- مطالعه و طراحی اولیه و توجیه فنی، اقتصادی و اجتماعی (امکان‌سنجی) نهایی.

۷- مدیریت بر تهیه طرح

مدیریت بر تهیه طرح شامل موارد زیر می‌باشد:

- الف- مدیریت بر تهیه طرح از جنبه ایفای وظایف قانونی غیرقابل واگذاری.
- ب- خدمات مدیریت تهیه طرح.

۸- اجرای طرح

اجرای طرح شامل موارد زیر می‌باشد:

- الف- مدیریت بر اجرای طرح از جنبه ایفای وظایف غیرقابل واگذاری
- ب- خدمات مدیریت و کنترل
- پ- خدمات و فعالیتهای اجرایی

۹- خدمات مدیریت و کنترل

خدمات مدیریت و کنترل شامل موارد زیر می‌باشد:

- الف- خدمات مدیریت اجرای طرح
- ب- کنترل‌های مهندسی
- پ- کنترل پروژه
- ت- نظارت

۱۰- خدمات و فعالیتهای اجرایی

خدمات و فعالیتهای اجرایی شامل موارد زیر می‌باشد:

- الف- طراحی تفصیلی و اجرایی
- ب- تهیه و ساخت کالا و تجهیزات
- پ- پیمانکاری اجرا (عملیات اجرا و نصب)
- ت- آماده‌سازی برای بهره‌برداری

۱۱- شرح اصول و مبانی حاکم بر نظام فنی و اجرایی

با توجه به مباحث مطروحه در گستره فوق، مشروح اصول و مبانی حاکم بر نظام فنی

و اجرایی طرح‌های عمرانی طبق شرح معین شده در هر یک از بخش‌های زیر می‌باشد:

الف- مطالعات بنیادی و تحقیقاتی (شامل مطالعات پایه، جامع بخشی، منطقه‌ای،

آمایش سرزمین، تحقیقات و نظایر آن)

ب- معیارها، استانداردها و ضوابط فنی

پ- تهیه طرح

ت- اجرای طرح

ث- ارزشیابی